

SECȚIUNEA MASTERAT

CZU: 338.516:336.225.3(478)

DOI: <https://doi.org/10.53486/issc2024.15>PREȚURILE DE TRANSFER – O NOUĂ PROVOCARE FISCALĂ PENTRU
CONTRIBUABILII DIN REPUBLICA MOLDOVATRANSFER PRICING – A NEW TAX CHALLENGE FOR TAXPAYERS IN THE
REPUBLIC OF MOLDOVA**Autor: Violeta CODREAN**, masternd, ORCID: 0000-0002-1966-8006e-mail: codrean.violeta@ase.md**Conducător științific: Svetlana MIHAILA**, ORCID: 0000-0001-5289-8885e-mail: svetlana.mihaila@ase.md

Academia de Studii Economice din Moldova

Abstract. *In recent decades, the role of transnational companies in the world economy has increased significantly, many companies being structured in such a way as to avoid taxation in the various jurisdictions in which they operate. Therefore, the transfer pricing mechanism is a tool frequently used by transnational companies to avoid high taxation in certain countries. For the Republic of Moldova, the transfer pricing mechanism represents a new challenge, both for the fiscal administration and for the private sector. That's why this paper aims to familiarize with the concept of transfer prices and the methods of their determination.*

Keywords: *transfer prices, transnational companies, globalization, arm's length principle, transfer pricing methods*

JEL cod: M40, M41

Introducere

Companiile transnaționale (CTN) au un rol semnificativ în economia globală, contribuind la integrarea piețelor, transferul de tehnologie, diversificarea riscurilor, optimizarea resurselor și a costurilor. Cu toate acestea, CTN-urile sunt criticate pentru evaziune fiscală și exploatarea resurselor. Prin urmare, pentru evitarea erorilor fiscale, asigurarea unei concurențe echitabile, conformității cu reglementările fiscale internaționale și controlul evaziunii fiscale, a fost introdus conceptul prețului de transfer.

Conform art. 226¹⁷ al Codului Fiscal, *prețul de transfer* reprezintă condițiile, regulile, metodele stabilite sau impuse de formarea prețurilor în relațiile comerciale sau financiare între două persoane afiliate care diferă de cele care ar fi existat între persoane independente [1].

Prețurile de transfer sunt una dintre cele mai importante probleme fiscale pe care le au CTN astăzi, datorită efectelor directe ale acestora atât asupra profiturilor CTN, cât și asupra veniturilor fiscale ale țărilor-gază și țărilor-mamă [2, p. 180].

Primul stat care a adoptat legislația privind prețurile de transfer a fost Statele Unite ale Americii, în anul 1968, iar în anul 1995, Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) emite primul Ghid privind Liniile directoare privind prețurile de transfer [3].

Din 01.01.2024, la nivel național au intrat în vigoare regulile privind prețurile de transfer, aprobate prin Legea nr. 356/2022 pentru modificarea unor acte legislative [4], iar la data de 09.02.2024, a fost publicat cadrul secundar privind prețurile de transfer [5]. Pe lângă alte aspecte importante, OMF 9/2024 stabilește modalitatea în care autoritățile fiscale vor verifica dacă prețurile stabilite între persoanele afiliate se desfășoară la nivelul pieței.

Scopul cercetării este prezentarea succintă a mecanismului prețurilor de transfer prin prisma legislației și regulile de implementare a acestora la nivel național.

Aplicarea prețurilor de transfer este *un subiect actual și de interes* atât pentru administrarea fiscală, cât și pentru sectorul privat. Introducerea în legislația fiscală a prețurilor de transfer este necesară și în contextul alinierii legislației naționale la practicile Uniunii Europene.

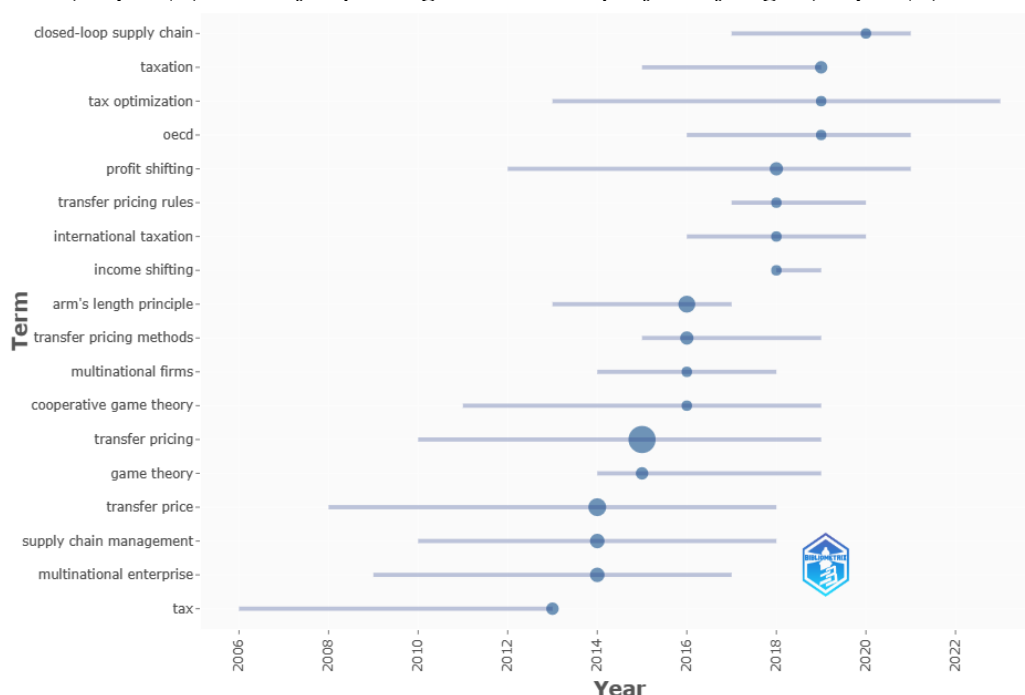
Metodologia de cercetare

În ultimii ani, se atestă creșterea interesului cercetătorilor față de conceptul prețurilor de transfer datorită fenomenului globalizării și creșterii numărului grupurilor financiar-industriale.

Abordarea metodologică a lucrării se bazează pe abordarea teoretică și calitativă, utilizând mai multe metode de cercetare, cum ar fi metoda analitică, comparației, sintezei, inducției și deducției, totodată, metode bibliometrice pentru măsurarea și analiza literaturii de specialitate.

Prin intermediul bazei de date Web of Science a fost analizată evoluția lucrărilor științifice în circuitul științific mondial asociate conceptului prețurilor de transfer. În acest sens, au fost generate 338 rezultate în care sintagma „*transfer prices*” se regăsește în subiectul publicațiilor, în perioada 1975-2023, rezultatele fiind interpretate cu ajutorul pachetului de instrumente Bibliometrix.

În baza figurii 1, se pot observa cele mai relevante și frecvente cuvinte utilizate de autorii lucrărilor științifice în ultimii 10 ani, generate în baza criteriilor: minim 5 cuvinte pe lucrare științifică și minim 5 cuvinte pe an. Astfel, s-au evidențiat cuvinte precum: „*transfer pricing*” (69 apariții), „*transfer price*” (17 apariții), „*arm's length principle*” (14 apariții), „*multinational enterprise*”, „*supply chain management*” (8 apariții), „*transfer pricing methods*”, „*profit shifting*” (6 apariții).

Figura 1. Cuvinte-cheie de tendință utilizate în lucrările științifice publicate în ultimii 10 ani

Sursa: elaborat de autor prin intermediul Biblioshiny, în baza rezultatelor Web of Science

În esență, cercetarea în domeniul prețurilor de transfer este crucială pentru înțelegerea și gestionarea aspectelor economice, fiscale și operaționale asociate tranzacțiilor între entitățile afiliate.

Conținut de bază

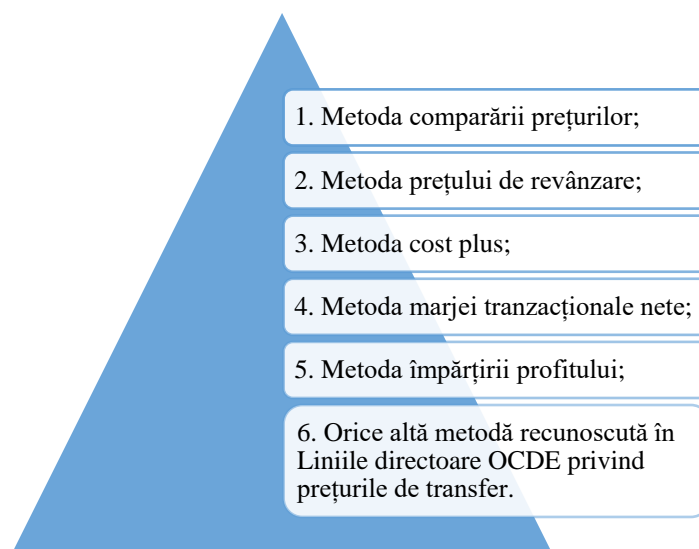
În contextul cercetării conceptului prețului de transfer, este necesară distingerea dintre evaziune și evitare fiscală, or, evaziunea fiscală presupune o infracțiune economică și recurgerea la metode ilegale pentru a plăti un impozit mai mic (nedeclararea profiturilor sau evitarea plății TVA), pe de altă parte, evitarea fiscală constă în folosirea metodelor legale pentru a plăti cel mai mic impozit (transferarea profiturilor către o țară cu impozite reduse).

Pentru determinarea prețurilor de transfer este necesară aplicarea principiului prețurilor de transfer, numit și *principiul lungimii brațului*, care reprezintă un standard internațional care prevede că, în cazul în care condițiile în relațiile comerciale sau financiare dintre persoanele afiliate sunt diferite de cele între persoane independente, orice venit care s-ar fi acumulat, în lipsa acestor condiții, pentru una dintre persoane poate fi inclus în venitul acelei persoane și impozitat în mod corespunzător [1, art. 226¹⁷].

Pentru aplicarea principiului lungimii brațului, subiectul impunerii trebuie să fie reprezentat de entitățile afiliate rezidente fiscal în RM cât și cele străine care dețin sucursală sau reprezentanță permanentă în țară, iar obiectul impunerii trebuie să fie tranzacția controlată locală (între persoane afiliate rezidente) sau

transfrontalieră (între un rezident și un nerezident). Relațiile de afiliere pot fi de natura: persoană fizică – persoană fizică, persoană fizică – persoană juridică, persoană juridică – persoană juridică.

La stabilirea formării prețului de transfer conform principiului lungimii brațului pentru tranzacțiile desfășurate între persoane afiliate, legiuitorul prevede următoarele metode:

Figura 2. Metodele de stabilire a prețurilor de transfer

Sursa: elaborat de autor în baza [5, pct. 14]

Fiecare agent economic stabilește metoda adecvată în baza informațiilor aferente tranzacțiilor între persoane independente, documentelor prezentate de către contribuabil, gradului de compara-bilitate dintre tranzacțiile controlate și tranzacțiile între persoane independente și a circumstanțelor individuale ale cazului. În cazul în care metoda utilizată de contribuabil la stabilirea prețului nu respectă principiul lungimii brațului, Serviciul Fiscal de Stat are dreptul să aplice alte metode.

Tranzacțiile între persoanele afiliate se consideră a fi efectuate conform principiului dacă prețul tranzacției se încadrează între cuartila inferioară și cuartila superioară a intervalului de prețuri comparabile [5, pct. 22]. Sursele de informație pentru determinarea intervalului de prețuri comparabile sunt *TP Catalyst*, *Bloomberg*, *Orbis*, *Royalty Range* ș.a., baze de date globale care simplifică analiza prețurilor de transfer, inclusiv analiza profitului și a tranzacțiilor.

Concluzii

În esență, studiul prețurilor de transfer are un rol crucial în asigurarea unei distribuiri corecte a profiturilor între entitățile afiliate și între țările în care operează aceste entități, precum și în evitarea erorilor fiscale și a practicilor de concurență neloială. Prețurile de transfer sunt un subiect complex și dinamic, iar cercetarea în acest domeniu este importantă pentru a înțelege implicațiile lor economice, fiscale și comerciale. Cu toate acestea, există întotdeauna oportunități pentru aprofundarea și extinderea cercetării în acest domeniu în concordanță cu evoluțiile legislative și economice.

Referințe bibliografice

1. Codul Fiscal al RM nr. 1163 din 24.04.1997. În: Monitorul Oficial nr. 62, art. 522 din 18.09.1997;
2. CATRINA M. C. Prețurile de transfer. Revista Oeconomica, Issue 4, 2016, pp. 179-205;
3. OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations 2022. Disponibil: https://read.oecd-ilibrary.org/taxation/oecd-transfer-pricing-guidelines-for-multinational-enterprises-and-tax-administrations-2022_0e655865-en#page231;
4. Legea pentru modificarea unor acte normative nr. 356 din 29.12.2022. În: MO nr. 456-459, art. 813 din 30.12.2022;
5. Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 9 din 26.01.2024 cu privire la aprobarea regulilor de implementare a prețurilor de transfer. În: MO al RM nr. 61-63, art. 134 din 09.02.2024.